

Balgtreds (S. Holm), finder jeg heller ikke Anledning til at gaa videre ind paa denne Sag. Den har været meget udførligt behandlet tidligere her i Thinget. Der opnaaedes ikke den Gang nogen Enighed mellem de forskjellige Anskuelser, saa det Forslag, som nu foreligger, maa ikke betragtes som et Udtryk for en Overenskomst mellem de forskjellige Anskuelser her i Thinget, men kun som et Udtryk for Flertallets Anskuelser. Naar man ikke ved de to tidligere Behandlinger her i Thinget denne Gang er fremkommet med de samme Indvendinger, som tidligere bleve fremsatte mod Lovforslaget, er det fornemlig begrundet i det Hensyn, at det var rettest at lade Sagen komme for i det andet Thing, hvor det vel tør antages, at den ene Part, Tiendeieierens Interesse, fortrinnsvis er repræsenteret, og at det da var naturligt at høre Meningerne fra den Side, thi det er jo saaledes, at de samme Anteposter, der tidligere have været fremsatte mod Forslaget, ville kunne gøres gjældende igjen, og ville sandsynligvis blive gjorte gjældende igjen, naar Sagen kommer for i det andet Thing. Det, som der tidligere har været Parterne imellem, har jo dels været, hvorledes der skulde forholdes med Opmaalet for Korn, hvor dette ydes, og dels en Fordring, der har været stillet fra Tiendeieierens Side, om at de ved den nuværende Ydelsesmaade kunde opnaa noget høiere Betaling end Kapiteltaxten for det leverede Korn; men nu ses det jo af Lovforslagets anden Paragraf, at der ogsaa kan være Tale om at give Erstatning til Tiendehynderne. Det kan jeg nu ikke rigtig forstaa, hvorledes et saadant Krav skulde kunne fremkomme; thi dersom Tiendehyderen, der er den eneste Part, som er berettiget til at forlange Forandringen i værtsat, maatte føle sig brøstholden ved Forandringen, vil han ikke forlange den i værtsat, saa det forekommer mig, at den Bestemmelse tager sig noget underligt ud. Man tillægger Tiendehyderen Ret til at forlange eller lade være at forlange Ydelsesmaaden forandret, og med det Samme vil man give ham Ret til at faae Erstatning for denne Forandring eller det Tab, som maatte flyde af denne Forandring, som man forudsætter, at han selv har forlangt. Jeg skal ikke komme ind paa de gamle Strids spørgsmål om dette Punkt, men der har været sagt saa Meget, ikke blot her, men ogsaa andet Steds om vort Forhold overfor denne Sag, vi, der holde paa, at der kunde være Tilfælde, hvor det var berettiget, at Tiendeieieren fik Godtgjørelse for Opmaalet, at jeg dog finder mig foranlediget til her, da Sagen nu ligger for

igjen, at fremhæve, hvorledes det er, at vi have betragtet Sagen. Det har været sagt i offentlige Forsamlinger, at vi ville, at der skulde leveres Mere end 8 Skpr. til en Tønde eller noget Lignende. Det er der jo slet ikke Tale om. Det, vi have paaستاat, er kun, at det, der kontraktmæssig skulde leveres, ogsaa skulde betales ved en Afsløsning, hvad enten man kalder det Opmaal eller noget Andet. Naar det i de indgaaede Kontrakter eller ved Dom er fastsat, hvor Meget der skal ydes, have vi ikke kunnet se, at en forandret Ydelsesmaade kunde berettigge til at forlange Fritagelse for at betale Noget af det, der hidtil har været ydet. Naar man f. Ex. skal levere 8 Tdr. Korn i Tiende med $\frac{1}{2}$ Hjerdingtar Opmaal paa hver Tønde, vil det sige, at Yderen skal levere i Alt 8 Tdr. 2 Skpr., og saa skulde han, fordi han faar Ret til at betale i Penge i Stedet for i Korn, være fri for de 2 Skæpper. Det have vi ikke ment, er retfærdigt, men vi have ikke villet optage den Strid her igjen, men lade Sagen gaa uforandret til Landsthinget, for at de forskjellige Interesser der kunne blive afveiede mod hinanden.

Solstein-Solsteinborg: Efter hvad der er udtalt af den ærede første Taler, der tillige er Medforslagsstiller (S. Holm), finder jeg heller ikke, der er nogen Grund til ikke at stemme for Lovforslaget. De Enkeltheder, hvori der kunne findes Tvistepunkter, ville komme til Behandling i det andet Thing, og vi ville vel faae Lovforslaget at se igjen i omarbejdet Skikkelse. Den Tanke, der er udtalt i § 1 er for mig for Resten ikke noget Nyt. Jeg har bragt det Forhold i Anvendelse i en længere Række af Aar som den nemmeste og mest fremkommelige Maade til at ordne et Forhold af den Art og faae det afviklet paa en nogenlunde tilfredsstillende Maade. Især naar man, som jeg, er i det Tilfælde, at man er i Besiddelse af et temmeligt stort Antal Kirketiender, hvor det Spørgsmaal navnlig vil gjøre sig gjældende med Hensyn til Maaden, hvorpaa det, der skal ydes, skal afleveres, tror jeg, at baade for Modtageren og for Yderen under de nuværende Forhold vil en Overgang til Kapitelstaxten efter den Erfaring, jeg har, og efter hvad jeg selv har brugt i en længere Aarrække, være den nemmeste og simpleste Maade. Der kan ganske vist ved Siden deraf reises Spørgsmaal — som ogsaa er bleven berørt — om Opmaalet, som vil finde Anvendelse efter de senere Bestemmelser i samme Lov. Jeg vil stemme for Lovforslagets endelige Vedtagelse, for at det kan gaa over i det andet Thing.